

in razprodaje, tako da bi se liter zadrugi splačeval najmanje čisto po 8 soldov, torej star bokal po 12 kr., in to je neovrgljivo lepa cena ter gospodar, kojemu je mogoče spečati bokal mleka po 12 kr. sme biti jako zadovoljen.

S sledečim računom hočem še na dalje dokazovati korist take zadruge, sploh razprodaje mleka. Vzemimo srednjega kmetskega gospodarja, kakoršni se po naši domovini večinoma nahajajo, ki redi po 10 glav živine. Če ima njegovo gospodarstvo le namen, izrejevati ali spodrejati mlado živino, mora kaj dobro paziti, da iz takega hleva vsako leto skupi 200 gold. za prodano spodrejeno živino.

Ko bi pa ta gospodar, ki ima krme za 10 glav, namesto za spodrejevanje juncev — voličev porabil večinoma seno za molzne krave, redil bi jih vsaj 5, in ko bi jih res umno oskrboval, dobil bi od njih gotovo nad 500 gold., če bi se mu tudi liter mleka splačeval le po 7 kr., toraj bokal krog 10 kr. Računimo, da bi krava primerno oskrbovana, dala na leto le 1000 bokalov mleka, bi to uže znašalo 100 gold, zraven pa bi še za tele skupil 15—20 gold. Poleg petih krav imel bi lahko še par volov in troje telic ali junčkov za spodrejo.

Zato sem trdnega prepričanja o veliki koristi združenja živinorejcev v namen skupnega podelovanja mleka in razprodaje mlekarskih izdelkov tudi po vseh večjih vaséh, kjer se nahajajo posestniki, ki redijo veliko živine. Saj tudi po Bohinjskem skupno delujejo mlekarske zadruge ne le za časa planinske paše, ampak tudi po zimi, in kar se tako dobro sponaša našim Bohinjcem, zakaj bi se ne drugim. In tako je tudi drugod, na pr. na Tirolskem, po Švicarskem itd.

(Konec prihodnjič.)

Gospodarske izkušnje.

Rešitev konj ob požaru.

Znano je, kako težko je spraviti konja iz hleva, ako hlev gori ali pa kako sosedno poslopje. Skušnja pa uči, da gré konj tudi ob taki priliki prav rad iz hleva, ako ga osedlamo ali pa obrzdamo. Žalibog, je to priprosto sredstvo prav malo znano, če je pa znano, ob času nevarnosti malo kdo na-nj misli.

Kako konju brcanje odvaditi.

O tej zadevi piše neki skušen kmetovalec to-le: Jaz sem zabil v hlevu na strop dve kljuki, in sicer tako, da ste vrvi, ki ste od njih viseli, prišle za kakih 30 centimetrov za konja. Na te dve vrvi obesil sem počez vrečo, nabasano s steljo ali kaj drugim enacim, in sicer tako visoko, da je prišla vreča v visočino poskočnega člena. Če privežemo konja v hlevu na to mesto, precej čuti za seboj viseti vrečo, vdari nazaj, vreča odletí, a vsled svoje teže pade nazaj in konja po nogah vdari. Na to brcne konj vnovič in ponavlja vse kakih desetkrat, slednjič stisne se pa k jaslim in se boječe ozré nazaj na vrečo. Po treh ali štirih tacih poskusih odvadil se je vsak konj brcanja.

Sredstvo zoper črve (gliste) v cvetličnih loncih.

Vsak, ki se peča z izgojo cvetlic v loncih, vé, kako so nadležni in tudi negnjusni črvi ali kakor jih v nekaterih krajih imenujejo gliste. Prav dobro sredstvo te nadležneže pregnati je to-le: 125 gramov ženofove moke vsuje se v veliko škropilnico ter dobro

pomeša. Ko je zmes dobro uro stala, polijemo ž njo cvetlice v loncih, vsled česar črvi prav kmalu prilezejo na površje, kjer jih lahko uničimo.

Kako kumare sveže ohraniti.

Vzeti je najboljše in najbolj dovršene kumare, katere odrežimo tako, da imajo še pecelj. Odrezano kumaro dobro osušimo in jo potem namažimo z beljakom jajca, tako, da je vsa prevlečena z beljakovino. Beljakovina naredi za zrak neprodarno kožico. Ko se je enkrat tudi beljakovina posušila, obesimo te kumare s kako nitjo za pecelj v posebno suh prostor, kjer se potem dolgo sveže obdržé. Strokovnjaški list „Hamburger Garten- und Blumenzeitung“ trdi, da je mogoče, na ta način kumare ohraniti do božiča.

Kako travo zatreti na tlaku in potih.

Belež, to je, apno v vodi razstopljeno, kakor ga rabimo za belenje sten, zavrimo in dodenimo med kuhanjem toliko stolčenega žvepla, kolikor se ga raztopi. S to tekočino polijmo s travo zaraščeni tlak ali pot. Tudi voda, v kateri je raztopljenega veliko železnega vitriola, ima neki tudi dober vspeh ali pa rudninske kisline, ki so onesnažene in jih cenó dobimo. Varovati se pa moramo izkopavanja trave, kajti v te zrahljane špranje se še le travno seme zaseje.

Poziv vodstvom ljudskih šol, oziroma krajnim šolskim svetom.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo dovolilo je na podlagi odloka iz dne 25. junija t. l., št. 8361, v podporo šolskim vrtom na Kranjskem 300 gold., koje svoto razdelil bode podpisani odbor vodstvom ljudskih šol, oziroma krajnim šolskim svetom, kateri v svoji prošnji dokažejo potrebo podpore, k čemur jih podpisani odbor s tem pozivlja. Dana podpora sme se porabiti edino le za izboljšanje oziroma ustanovitev šolskega vrta, ter bode podpisani odbor v svojem času zahteval dokumentovan izkaz o porabi prejete podpore. —

Prošnje za podporo vložiti je zadnji čas do

23. avgusta t. l.

podpisanemu odboru.

Prošnjam za podporo v namen izboljšanja uže obstoječega vrta je pridjati priprost načrt vrta, risan v merilu 1:100, iz katerega je razviden sedanji stan vrta iz različnih kultur. Popisati je tudi način, katerega se učitelj pri obdelovanju vrta drži.

Prošnjam za podporo v namen ustanovitve novega šolskega vrta je pa dodati dokaz, da je učitelj, ki bode vrt imel v oskrbi, zmožen praktično izvrševati šolsko vrtnarstvo.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe
za Kranjsko.

V Ljubljani 3. avgusta 1886.

Gustav grof Thurn m. p.,
predsednik.

Gustav Pirc m. p.,
tajnik.